

De perken zijn opnieuw beplant, er zijn paden aangelegd, seniorenbankjes en moestuinbakken geplaatst. Ook is een gedeelte toegevoegd waar diervoorziening, het verbouwen van fruit en groente, bewegen en rust en ontspanning centraal staan.

Complete doe-, beweeg- en beleeftuin voor woonzorgcentrum Crabbehooven

Voor woonzorgcentrum Crabbehooven in Dordrecht was een totaalplan ontworpen voor een doe-, beweeg- en beleeftuin in de buitenruimte, nabij de horeca en de psychogeriatrische afdeling. In het voorjaar van 2020 werd deze buitenruimte compleet opnieuw ingericht door BOERplay. Een jaar later spraken we met Mark Vosselman, directeur bedrijfsondersteuning, om erachter te komen hoe de ervaringen zijn met deze multifunctionele tuin.

Auteur: Nathalie Broeders

Woonzorgcentrum

PZC Dordrecht staat al jaren klaar voor Dordtenaren met faciliteiten en diensten op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Ouderen en kwetsbare mensen in de omgeving van Dordrecht krijgen er een thuis aangeboden. Als mensen afhankelijk worden van zorg, helpt PZC Dordrecht bij de revalidatie, zodat ze weer terug kunnen naar hun eigen huis. Als dit niet meer kan, biedt de organisatie een veilig en

warm thuis met deskundige zorg en ondersteuning. Eén van de specialisaties is de kleinschalige woonvoorziening voor mensen met dementie bij woonzorgcentrum Crabbehooven.

Draagvlak

Het tuinontwerp dat werd gemaakt, werd specifiek afgestemd op de vraag van de zorgprofessionals én van de bewoners zelf. Tijdens inspraakbijeenkomsten werd advies gegeven over wat mogelijk en haalbaar was. Zo wilden sommige bewoners graag een dierenverblijf met kippen en iemand anders een volière. Juist doordat de bewoners zelf betrokken worden bij de verzorging van de dieren, het onderhouden van de tuin en de activiteiten in de tuinkas, is hier voldoende draagvlak voor. De tuin is letterlijk het middelpunt van alle activiteiten en wordt intensief gebruikt.

Samenwerking

Mark Vosselman, directeur bedrijfsondersteuning, vertelt hoe belangrijk goede samenwerking is. 'Je hebt al in de beginfase een kennispartij nodig die weet hoe je wensen kunt vertalen in mogelijkheden. De wensen die naar voren kwamen, waren niet altijd even realistisch en op de lange termijn uitvoerbaar, bijvoorbeeld in verband met het onderhoud.

Mark Vosselman
DIRECTEUR BEDRIJFSONDERSTEUNING

Een voorbeeld is het houden van dieren en de bijbehorende verzorging. Het is belangrijk dat hier voldoende draagvlak voor is onder de bewoners en vrijwilligers, om het onderhoud en de verzorging ook op langere termijn te kunnen waarborgen. Ook werd geopperd om in het ontwerp juist plantvakken vrij te houden, om later nog beplanting te kunnen kiezen op basis van de wensen van de bewoners zelf. Je ziet dat hier dankbaar gebruik van wordt gemaakt; deze lege plantvakken worden nu gebruikt voor het verplanten van gewassen uit

de tuinkas. Het is goed als er een partij bij aansluit die daar een realistische kijk op heeft en reële verwachtingen kan geven.'

Inrichtingsconcepten voor zorg

Voor de inrichting van deze buitenruimte wordt een combinatie van verschillende inrichtingsconcepten voor zorg gehanteerd. Als eerste wordt gekeken naar de zorg die wordt aangeboden binnen de organisatie. Ook kijkt men naar de visie die de organisatie voor ogen heeft en welke mogelijkheden die biedt voor het gebruik van de buitenruimte. Hieruit volgt een plan van eisen, dat het uitgangspunt vormt voor het tuinontwerp. Zo is de locatie Crabbehoven onder andere gespecialiseerd op het gebied van dementiezorg, waardoor het inrichtingsconcept Down Memory Lane van toepassing was. Er werden echter ook onderdelen van andere inrichtingsconcepten voor zorg meegenomen in het totaalplan, zoals Forever Young, waarbij fit zijn en blijven door beweging centraal staat. Ook zintuigelijke beleving met Exploring Senses zit duidelijk verweven in de inrichting van de tuin, met geurende beplanting, fruitbomen, eetbare gewassen en een voelbord langs de activiteitenroute.

Versnelde ingebruikname

In 2020 werd de buitenruimte onder handen

genomen. De paden werden toegankelijker gemaakt, er werden zitmeubelen geplaatst, kleurrijke en geurende beplanting aangelegd met extra perken langs de paden, een muziekpriemel geplaatst, evenals een tuinkas, een waterornament en moestuinbakken op hoogte. In diverse plantvakken worden groente en fruit geplant, die in de tuinkas zijn opgekweekt. Langs de paden staat zitmeubilair (BOERseniorbanken) met een speciale ergonomische zit. Verder loopt er een bewegroute door de tuin, waarbij met illustraties is aangegeven welke oefeningen je kunt doen tijdens je wandeling. Ook zijn er een jeu-de-boulesbaan, een dierenverblijf en een volière aangelegd. Dit alles werd versneld gerealiseerd tijdens de coronapandemie, zodat de bewoners, die op dat moment geen bezoek mochten ontvangen, toch van een fijne buitenruimte gebruik konden maken. Het resultaat is een complete doe-, beleef- en beweegtuin voor de gehele zorgorganisatie.

Een jaar later

In juli 2021 werd opnieuw een bezoek gebracht aan het woonzorgcentrum. Tijdens een wandeling door de tuin werd met Vosselman gesproken over de ontvangst van de binnentuin en de ervaringen ermee. Het blijkt dat de tuin veelvuldig wordt gebruikt door de bewoners van de diverse afdelingen in het woonzorgcentrum.

Ook zijn er een jeu-de-boulesbaan, een dierenverblijf en een volière aangelegd

Ook zijn er steeds nieuwe ideeën en worden er continu nieuwe activiteiten bedacht met hulp van bewoners, begeleiders en zorgprofessionals. Deze activiteiten worden indien mogelijk geïntegreerd in het activiteitenprogramma, zoals de beweegprogramma's en culinaire en sociale activiteiten van het woonzorgcentrum. 'De centrale tuin wordt veelvuldig gebruikt en daar we het natuurlijk allemaal voor. Alles in samenspraak met onze bewoners, vrijwilligers en zorgprofessionals, en door te blijven volgen wat er speelt en waar behoefte aan is. Het is belangrijk dat men zich hier thuis voelt, passend bij één van onze kernwaarden: "persoonlijk". De persoonlijke verhalen die schuilgaan achter sommige elementen van deze binnentuin, zijn hiervan een voorbeeld. Een jaar na de ingebruikname van de tuin merken we dat er nieuwe vragen, wensen en ideeën spelen, en dat de natuur ons zo hard inhaalt dat er meer onderhoud nodig is. We kunnen het letterlijk bijna niet meer bijbenen. Hier gaan we dan ook

mee aan de slag. Dat de tuin een fijne plek is om te verblijven, merk je aan de bedrijvigheid en de intensiteit waarmee de buitenruimte gebruikt wordt. Dagelijks begeven groepjes mensen zich in de tuin als onderdeel van een beweegprogramma. Ook worden er diverse activiteiten georganiseerd in de tuin, zoals een potje jeu de boules, een etentje of een muziekavond. Behandelaars en activiteitenbegeleiders nemen de tuin op in hun programma en gaan graag met mensen de tuin in om van de omgeving te genieten,' aldus Vosselman.

Onderhoud en beheer

Om de buitenruimte ook na de realisatie mooi en bruikbaar te houden, is het verstandig om de tuin regelmatig te onderhouden en beheeren. Hiervoor heeft PZC Dordrecht een onderhoudscontract afgesloten. Zo blijft de tuin voor de bewoners fijn om in te vertoeven en wordt er actie ondernomen als er extra nazorg nodig is of als er wensen zijn voor de buitenruimte. Soms kan een kleine aanpassing een groot verschil maken voor het woongenot. Een voorbeeld: een jaar na dato wordt de tuinkas zo intensief gebruikt, dat de vrijwilligers graag wat meer ruimte zouden willen voor het verbouwen van hun groente en fruit. Hiervoor worden delen van de plantvakken vrijgehouden van

Mogelijkheden

Bent u benieuwd naar de mogelijkheden voor de buitenruimte van uw zorgorganisatie? Neem dan contact op met Remco van de Berg van BOERplay voor een advies op maat, of vraag direct een offerte aan.

Opdrachtgever:	PZC Dordrecht
Locatie:	Woonzorgcentrum Crabbehooven
Ontwerp en realisatie:	VISSERgroen / BOERplay
Periode:	2020-2021
Beeldcredits:	BOERplay

Meer informatie over dit project: via Remco van de Berg (r.vandenberg@boerplay.com)

beplanting. De beleving en ervaring van de mensen die dagelijks gebruikmaken van deze voorzieningen is heel waardevol. Mevrouw Ram, vrijwilliger van de doelgroep NAH (niet-aangeboren hersenletsel) vertelt: 'Het is heel fijn dat we hier met de vrijwilligers en bewoners in de tuin kunnen werken. Mijn balkonnetje thuis staat al helemaal vol. Hier kan ik volop genieten van het kweken van groente en fruit. Het zou nog fijner zijn als we meer ruimte en materialen zouden krijgen en wat extra plantenvakken. Ook lijkt het me leuk als er meer groente en fruit wordt geoogst om te verwerken in de maaltijdbereiding, zodat we nog meer kunnen genieten van onze zelfgekweekte groenten en fruit.'

www.boerplay.com

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!